

ИНТЕРВЈУ

ПУКОВНИК
СТАЛЕ СТАЛЕТОВИЋ
НАЧЕЛНИК УПРАВЕ
ЗА ОПШТУ ЛОГИСТИКУ

О ИНТЕНДАНТУРИ
СПОВОДОМ

8

1. септембар 2015.

Интендантска служба 14. септембра обележава 130 година постојања. Тај значајан јубилеј био је повод за разговор с начелником Управе за општу логистику пуковником Сталетом Сталетовићем, пре свега о пословима и задацима те службе, које реализује само једно одељење поменуће управе.

Одлуком председника Републике Србије од 14. априла 2008. године, 14. септембар обележава се као Дан интендантске службе (ИнСл). На тај дан давне 1885. министар војни, ђенералштабни пуковник Јован Петровић, издао је наредбу о формирању Главне интендантуре и администрације врховног штаба. Како се ове године обележава јубиларних 130 година интендантске службе, тај повод искористили смо за разговор с начелником Управе за општу логистику пуковником Сталетом Сталетовићем. Интервју смо почели подсећањем.

– Интендантска служба датира с почетка 19. века, када је организована и оформљена прво у Француској, а потом и у осталим војскама. Заједничка обавеза ИнСл свих армија била је обезбеђење храном и другим животним потребама, интендантском опремом и пружање одређених услуга. Развој интендантске службе у Србији пратио је развој организације војске. Убрзано се кренуло напред тек после Другог светског рата, посебно од половине шездесетих година прошлог века, када почиње видна модернизација наше војске.

Почетком деведесетих година пред интендантском службом су се појавиле специфичности у извршавању задатака, које су донеле нова искуства у раду, али су и захтевале велика одступања од нормативних регулатива и прилагођавање новонасталој ситуацији. Ипак, сви задаци су и тада успешно реализовани. Томе је посебно допринела добра организација и припремљеност стручних органа и јединица.

До 2005. године није било битнијих промена у организацији ИнСл. После те године, након организацијско-мобилизацијских промена, спрово-

ведене су значајне новине у њеној организацији и димензионисању. Без обзира на то, интендантска служба обезбеђивала је потребне услове за живот и рад јединица наше војске у обављању додељених мисија и задатака.

Q Данас су надлежности Управе за општу логистику многобројне. Да ли је могуће успешно сироводити послове опште логистике, саобраћаја и транспортa и заштитне ресурса одбране?

– У садашњој организацијској структури, Управа за општу логистику настала је обједињавањем Управе за општу логистику, која се бавила искључиво пословима из надлежности интендантске службе, Управе за систем логистике и Одељења за саобраћај и транспорт. Имајући у виду претходну организацијску структуру Управе за општу логистику, код дела припадника МО и ВС влада мишљење да се садашња Управа бави искључиво пословима интендантске службе. Међутим, те послове реализује само једно одељење, чије је бројно стање три пута мање од бројног стања претходне Управе за општу логистику, а делокруг и обим послова и задатака највишег стручног и управног органа интендантске службе, остао је исти.

Свакако да реализација задатака из надлежности три функције захтева доста умешности, тимски рад и специјалисте у свакој од тих области, с обзиром на њихово место, улогу и значај у реализацији логистичке подршке Војске Србије.

Када је реч о заштити ресурса, донета су три веома важна правилника, којима се у МО и ВС уређују безбедност и здравље на раду, заштита од пожара и заштита животне средине. Редовно се, у складу са додељеним новчаним средствима, јединице и

установе МО и ВС попуњавају средствима и опремом за заштиту од пожара и личну заштиту на раду.

Област саобраћаја и транспорта унапређена је доношењем шест правилника и три упутства. Поред наведеног, потписан је и Меморандум о сарадњи са компанијом „НИС“, а.д. Нови Сад у области безбедности саобраћаја и обуке возача наведене компаније у Центру за обуку логистике.

Захваљујући доброј организацији рада, стручности и посвећености кадра, правилном одређивању приоритета, те успешној сарадњи са управним и извршним органима логистике на свим нивоима организовања, успевамо да реализујемо задатке из све три функције, без обзира на велики број проблема са којима се суочавамо у свом раду.

Q Зашто постоје две логистике – једна у Министарству, а друга у Генералштабу?

– Морамо то да разјаснимо. Не постоје две логистике, већ је логистика организована по нивоима, са јасно дефинисаним надлежностима. Када је интендантска служба у питању, надлежности МО, ГШ ВС, команди оперативног и тактичког нивоа прописане су Правилником о општим логистичким потребама у Министарству и Војсци Србије.

Управа за општу логистику, као највиши стручни и управни орган службе, реализује задатке из области нормативног уређења, развоја и уса-

БРОЈКЕ

Управа за општу логистику обезбедила је за ову годину 78 врста артикала хране (око 2.400 тона), око 1.200 тона мрког угља и лигнита и више од 7.000 тона течних енергената.

вршавања интендантских покретних ствари, покретања набавки и др. Управа за логистику (Ј-4) ГШ ВС и команде оперативног нивоа тежишно реализују послове и задатке који се односе на анализирање потреба, праћење стања покретних ствари, планирање, организовање и билансирање потреба за реализацију задатака извршне логистике. А органи интендантске службе у јединицама тактичког нивоа одговорни су за материјализацију задатака из надлежности службе у својим јединицама и јединицама и установама ослоњеним по Шеми логистичке подршке.

О Које су надлежности Одељења за материјално књиговодство и информатичку подршку, формираног у Управи 2012. године?

– Одељење за материјално књиговодство и информатичку подршку оформљено је ради стварања услова за реализацију задатка реорганизације материјалног књиговодства и усаглашавање пословања са прописима за буџетске кориснике. Ради тога су усвојени нови Правилник о материјалном пословању и Упутство о материјалном књиговодству у МО и ВС, а у току је израда Методологије за процену фер вредности покретних ствари.

Развијен је нови софтвер за вођење материјалног књиговодства и извештавање, раздвојено је дуговање покретних ствари и формиране су помоћне књиге основних средстава и помоћне књиге залиха на нивоу носилаца вођења материјалног књиговодства.

Ово одељење реализује задатке за потребе свих јединица и установа, чиме знатно доприноси унапређењу материјалног књиговодства у Министарству и Војсци.

О Колико вам у раду помажу или одмажу постојећи јавних набавки?

– Успешна реализација јавних набавки за нас је веома важна, јер се на тај начин обезбеђују добра и услуге неопходне за несметано одвијање живота и рада у јединицама Војске

Србије. Органи интендантске службе, у складу са важећим прописима, покрећу поступке набавки артикала хране, одеће, обуће, потрошног материјала за одржавање хигијене, електричне енергије, енергената за добијање топлотне енергије и комуналних услуга. Набавке спроводе Управа за снабдевање Сектора за материјалне ресурсе МО и органи за снабдевање у јединицама тактичког нивоа, свако из своје надлежности.

Послове интендантске службе реализује само једно одељење Управе за општу логистику, чије је бројно стање три пута мање од бројног стања претходне Управе за општу логистику, а делокруг и обим послова и задатака највишег стручног и управног органа интендантске службе, остао је исти

О значају набавки из домена интендантске службе говори и чињеница да се на годишњем нивоу за набавку добара и услуга утроши више од шест милијарди динара, а да је само ова управа у 2015. години покренула 34 набавке у износу од око 3,3

милијарде динара, на основу којих је до сада закључено 76 уговора.

О Како је интендантска служба подржала ангажовање јединица Војске Србије у време ванредне ситуације прошле године?

– Током ванредне ситуације у Републици Србији, која је проглашена услед великих поплава 2014. године, органи и јединице интендантске службе успешно су подржали додатно

ангажоване припаднике Војске, који су пружали помоћ угроженом становништву и санирали последице поплава. Такође, организован је и смештај и исхрана дела угроженог становништва, до тренутка када су њихово збрињавање преузели Црвени крст и локалне самоуправе.

Треба истаћи да су на тим задацима били ангажовани сви органи и јединице ИнСл, почев од професионалних војника, војних службеника и намештеника, преко органа у командама батаљона и бригада, команди оперативног нивоа, Управе за логистику (Ј-4) ГШ ВС, до наше управе.

Ангажовањем на тим задацима утрошена је велика количина залиха хране којом смо располагали, тако да нам је у овој години, поред осталих, приоритетан задатак попуна залиха које недостају.

○ Планирање и организација исхране у МО и ВС свакако је једна од ваших најзначајнија активности. Међутим, на квалитет артикала хране, који се набављају путем јавних набавки, има највише пријужби. Најјефтиније није увек и довољно квалитетно?

– Исхрана у Војсци Србије планира се и спроводи на основу новог Плана исхране, чија примена је отпочела 2009. године. Његовим увођењем побољшан је квалитет исхране, пре свега захваљујући новом асортиману артикала хране и нових јела, која одговарају навикама у исхрани припадника Војске Србије. Када је реч о квалитету артикала хране који се набављају, никако не бих могао да се сложим са Вама да се за потребе исхране припадника Војске Србије набављају артикли слабијег квалитета, а самим тим и најјефтинији. За сваки артикал који се набавља прописане су норме квалитета, које су строже у односу на норме прописане за артикле намењене широјој потрошњи. Само у оквиру тих норми, предност има онај ко понуди нижу цену. Квалитет артикала хране контролишу Војна контрола квалитета и ветеринарски инспектори МО и ВС, а лабораторијска провера квалитета реализује се на ВМА или у некој од акредитованих лабораторија у Републици Србији.

○ Може ли се исхрана планирати тако да се храна искористи у прописаном року, а да не остају резерве које се морају уништавати?

– Свакако. Ниво резерви артикала хране у потпуности је прилагођен бројном стању људства на исхрани и роковима употребе артикала хране, чиме је обезбеђено да се резерве могу занављати кроз процес редовне исхране припадника Војске Србије. Последњи случај немогућности утрошка артикала хране у прописаном року забележен је 2005. године, као последица наглог смањења бројног стања лица на исхрани за око 75 одсто.

○ Да ли су за наредну сезону обезбеђени потребни енергенти?

– До овог момента, закључени су уговори за електричну енергију, угаљ – мрки и лигнит – и за со за омекшавање воде. У току је поступак уговарања за мазут и уље за ложење екстра лако, чије окончање очекујемо до почетка грејне сезоне, а тренутне резерве ова два енергента обезбеђују потребе јединица и установа МО и ВС у просеку за око три месеца у грејној сезони. У последњих пет година огревно дрво обезбеђујемо у сопственој режији, ангажовањем капацитета јединица Војске. Тако остварујемо уштеде од око 25 милиона динара на годишњем нивоу. Воду и остале комуналне услуге уговарају јединице и установе носиоци задатка по Шеми логистичке подршке, за шта су обезбеђена довољна новчана средства.

○ Одевање професионалних припадника Министарства и Војске такође је значајно. Пријужбе се односе на могућност набавке свих делова униформе, али и на њен квалитет. Да ли има довољно нове униформе М-10 и колико ће се дуго користити старији модел М-93?

– Управа за општу логистику предузима низ мера како би обезбедила потребне количине и одговарајући квалитет одевних предмета из састава комплекта теренске, службене, свечане и радне одеће и обуће. Чињеница је да последњих двадесетак година имамо проблем око довољно додељиваних новчаних средстава за те намене, а и стање у коме се налази домаћа текстилна индустрија и индустрија обуће је још један ограничавајући фактор, који има утицај на могућност обезбеђења одеће и обуће. Захваљујући обезбеђењу додатних новчаних средстава у 2014. години, набављено је око 14.000 комплекта униформе М-10, поред осталог и за потребе опремања припадника Министарства и Војске који се упућују у мировне операције. На тај начин

➤ На годишњем нивоу за набавку добара и услуга утроши се више од шест милијарди динара, а само је ова управа у 2015. години покренула 34 набавке у износу од око 3,3 милијарде динара, на основу којих је до сада закључено 76 уговора

униформа М-10 обезбеђена је за све припаднике Војске, а део набављених количина чуваће се као резерва.

Такође, крајем прошле године и почетком ове обезбеђене су и знатне количине одевних предмета и обуће из комплекта службене и свечане униформе, па је побољшана понуда у продавницама војне униформе. Тренутно не располажемо довољним количинама спортске опреме, али је у току поступак набавке и очекујемо да ће и овај проблем бити решен у догледно време.

Чинимо напоре да се стално унапређује квалитет одеће, обуће и других предмета који се набављају за потребе јединица и установа МО и ВС. Желим да напоменем да за све одевне предмете и обућу постоје прописани захтеви квалитета и да Војна контрола квалитета, приликом пријема одређеног производа, контролише испуњеност тих захтева.

Поред униформе М-10, која чини основни комплект униформе, у употреби је и униформа М-93, која се користи у јединицама Војске Србије до нивоа батаљона, тежишно за обуку и реализацију задатака у теренским условима. У резервама располажемо извесним количинама ове униформе и она ће бити у употреби до утрошка целокупних количина. Истакао бих да и војске, које су у далеко бољој материјалној ситуацији од наше, за реализацију свакодневних задатака и обуку користе униформу која је јевтинија од основног модела.

○ Да ли се и данас налазе на општовању неки делови униформе М-10?

У складу са традицијом дугом 130 година, од формирања Главне интендантуре и администрације Врховног штаба Српске војске, покренута је процедура за измену назива функције „општа логистика” у „интендантура”, што ће допринети препознатљивости послова и задатака наше службе

– Од усвајања униформе М-10 опитују се одређени одевни предмети и опрема, која се уводе у састав комплекта униформе и друге личне опреме, као што су комбинезон и шешир – за припаднике специјалних јединица, летње панталоне и капа, поло мајица, нови ранац модуларни и слично. Увођење нових одевних предмета, обуће и интендантске опреме, а самим тим и

њено опитовање, сталан је процес, који је условљен потребама Војске.

○ *Каква је попуњеност кадром интендантске службе у Управи и јединицама? Јесће ли задовољни школовањем тог кадра, посебно подофицирског?*

– Попуна кадром интендантске службе у МО и ВС износи око 90 одсто, с тим што је попуна официрима и подофицирима већа од 95 одсто, цивилним лицима око 80 одсто, а професионалним војницима око 90 одсто. Попуна Управе за општу логистику кадром који реализује послове интендантске службе износи око 75 одсто, што захтева повећано напрезање расположивог кадра у реализацији прописаних послова и задатака.

Официри се школују на Војној академији, где се добија најкомплетнији и најстручнији кадар ИнСл, што је и у пракси потврђено. Када је реч о подофицирима, предвиђено је да се професионални војници, који заврше лидерски курс и испуне остале прописане услове, упућују на Основни курс за подофицире, а после се унапређују у чин водника.

Мислим да Управа за општу логистику мора имати већи утицај на вођење кадра интендантске службе, а самим тим и на школовање. Наша је жеља да се и подофицири интендантске службе школују у средњој војној школи, која је поново почела са радом. Сматрамо да бисмо тако обезбедили најквалитетнији подофицирски кадар, имајући у виду сложеност и вредност покретних ствари којима данас они рукују.

○ *Шта би, према Вашем мишљењу, требало променити или дорадити како би се унапре-*

дило функционисања интендантске службе?

– Искуства стечена у функционисању интендантске службе у претходном периоду указују на неопходност прилагођавања организације и формације органа и јединица службе захтевима и потребама, ради успешне реализације задатака у оквиру све три мисије Војске Србије.

У претходном периоду усвојени су Правилник о општим логистичким потребама и План исхране у Војсци Србије, а у процедури усвајања је Правило о војним униформама и ознакама чиновца у Војсци Србије, као и нови План исхране полуоброцима у Војсци Србије.

У току је поступак усвајања у војну опрему летње одеће (панталоне, капа и поло мајица), ранца војничког модуларног М-10, огртача маскирног, новог модела опасача и каиша за панталоне, маскирне торбице за официре, шатора маскирног индивидуалног и спортске опреме за војнике. Поред тога, у току је развој шатора маскирног модуларног и индивидуалног obroка.

Приоритет у раду у наредном периоду свакако мора бити развој и усавршавање формацијских покретних средстава, као и обезбеђење потпуне интендантске подршке и аутономности јединица, које се упућују у мировне операције. Сходно томе, планирана је набавка са тржишта, ради спровођења верификационих испитивања, средстава за пречишћавање, прихват, чување и транспорт воде, кухиња и расхладне технике контејнерског типа, као и машина и уређаја за прање и сушење рубља и купатила контејнерског типа.

У складу са традицијом дугом 130 година, од формирања Главне интендантуре и администрације Врховног штаба Српске војске, покренута је процедура за измену назива функције „општа логистика” у „интендантура”, што ће допринети препознатљивости послова и задатака наше службе. ■

Мира ШВЕДИЋ

Снимио Даримио БАНДА